

MESYUARAT KETIGA, PENGGAJ KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2020

HARI KHAMIS : 26 NOVEMBER 2020

**JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 8 HINGGA NO. 39)**

NOTA: [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN LUKANISMAN BIN AWANG SAUNI
[SIBUTI]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN LUKANISMAN BIN AWANG SAUNI [SIBUTI] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN HAL EHWAL PENGGUNA** menyatakan apakah langkah Kementerian untuk mewujudkan suatu akta bagi melindungi pengguna dalam urus niaga melalui talian digital serta perlindungan data pengguna yang dijual oleh portal perniagaan online.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

1. Berdasarkan perkembangan semasa, Kementerian mendapati perniagaan dalam talian ini telah berkembang dengan pesat kesan daripada Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) sejak 18 Mac 2020. Berdasarkan rekod Jabatan Perangkaan Malaysia, sebanyak **39.3 peratus peningkatan** telah direkodkan bagi transaksi dalam talian pada bulan Mei 2020 berbanding bulan Mei 2019.
2. Justeru, adalah menjadi tanggungjawab Kementerian untuk memastikan perlindungan pengguna khususnya dalam transaksi dalam talian sentiasa terjaga melalui **Peraturan-peraturan Perlindungan Pengguna (Urus Niaga Perdagangan Elektronik) 2012** di bawah **Akta Perlindungan Pengguna 1999 [Akta 599]** dan juga **Kaedah-Kaedah Pendaftaran Perniagaan 1957** di bawah **Akta Pendaftaran Perniagaan 1956**. Peraturan ini digubal untuk memberikan ketelusan dalam urusniaga

perdagangan elektronik dan sebagai salah satu langkah bagi mengekang perbuatan penipuan kepada pengguna. Melalui peraturan ini peniaga dalam talian adalah diwajibkan untuk mendedahkan serta memaparkan maklumat mengenai syarikat dan tatacara pembayaran serta pengedaran barangan di laman web atau tapak perniagaan *online* mereka.

3. Sehingga September 2020, Kementerian telah menerima 9,116 aduan meliputi kesalahan-kesalahan seperti tidak menerima barang/perkhidmatan yang ditawarkan, barang/perkhidmatan yang diterima tidak seperti ditawarkan, tuntutan semula pembayaran, iklan mengelirukan dan cetak rompak dalam talian. Semua tindakan kes diambil di bawah peruntukan Akta Perlindungan Pengguna 1999. Kementerian juga proaktif mengambil tindakan ke atas syarikat dan individu di mana sepanjang tahun 2019 sehingga September 2020, sebanyak 15 syarikat telah diambil tindakan atas pelbagai kesalahan.

4. Kementerian ini juga melalui Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) telah memperkenalkan SSM BizTrust dengan tujuan untuk melindungi pengguna dan mengekang aktiviti penipuan oleh peniaga yang menawarkan produk atau perkhidmatan secara dalam talian. Dengan adanya paparan logo SSM BizTrust di sesebuah laman sesawang, pengguna akan lebih berkeyakinan untuk berurusan dengan entiti perniagaan yang menawarkan perkhidmatan atau sekadar berkongsi maklumat di dalam laman sesawang tersebut dan seterusnya membuat transaksi secara dalam talian. Sehingga 30 September 2020, sebanyak **3,988 permohonan pendaftaran SSM BizTrust telah diluluskan.**

5. Sebagai langkah proaktif, Kementerian juga telah menerbitkan **Buku Panduan Menjalankan Transaksi Dalam Talian Untuk Pengguna** yang boleh dimuat turun dari laman sesawang rasmi Kementerian bagi mendapatkan tips-tips dan tatacara yang betul sebelum membuat pembelian secara dalam talian. Ini adalah termasuk saluran-saluran aduan yang boleh digunakan sekiranya terdapat penipuan dalam talian seperti portal e-Aduan KPDNHEP, call centre, e-mel, aplikasi Ez ADU, Pusat Informasi dan Gerakan Strategik (PIGOS), walk-in ke Pejabat KPDNHEP, Whatsapp, surat rasmi dan Bilik Gerakan KPDNHEP negeri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN MUHAMMAD BAKHTIAR BIN
WAN CHIK [BALIK PULAU]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN MUHAMMAD BAKHTIAR BIN WAN CHIK [BALIK PULAU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan rasional membenarkan PRN Sabah diadakan tanpa SOP yang jelas dan kurang penguatkuasaan terhadap SOP seperti tidak perlu kuarantin 14 hari bagi mereka yang pulang dari Zon Merah.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, PRU DUN Sabah Ke-16 diadakan berikutan pengisytiharan pembubaran Dewan Undangan Negeri Sabah Ke-15 yang telah diperkenan oleh Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri Sabah pada 30 Julai 2020. Berdasarkan peruntukan Perkara 21 (4) Bahagian II, Undang-Undang Negeri Sabah "*Apabila Dewan Undangan bubar, suatu pilihan raya umum hendaklah diadakan dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh ia bubar dan Dewan Undangan yang baru itu hendaklah dipanggil bermesyuarat pada suatu tarikh yang tidak lewat daripada dua puluh hari dari tarikh itu.*"

Bagi pelaksanaan PRK DUN Sabah Ke-16, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) dengan kerjasama Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan

Majlis Keselamatan Negara (MKN) telah merangka dan menyediakan satu SOP yang jelas iaitu Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya sama ada Pilihan Raya Umum (PRU) atau Pilihan Raya Kecil (PRK).

Garis panduan ini disesuaikan selaras dengan arahan semasa Perintah Kawalan Pergerakan semasa di bawah Akta 342 yang dikuatkuasakan oleh pihak Kerajaan seperti yang telah dilaksanakan dalam pilihan raya sebelumnya iaitu PRK DUN N.23 Chini dan PRK DUN N.58 Slim. Antara langkah pencegahan COVID-19 untuk pelaksanaan pilihan raya adalah seperti berikut:

- i. Pembersihan dan sanitasi di semua premis yang dikenal pasti akan digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya di mana ia perlu dilakukan disinfeksi sebelum dan sebaik sahaja selepas selesai digunakan berdasarkan garis panduan KKM;
- ii. Kawalan kehadiran di setiap premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya adalah pada jumlah paling minima yang mana tidak menjejaskan proses pilihan raya dan mematuhi penjarakan sosial sekurang-kurangnya 1 meter. Selain itu, maklumat kehadiran setiap individu seperti nama dan nombor telefon perlu direkodkan sama menggunakan *QR code* di aplikasi MySejahtera atau catatan buku secara manual;
- iii. Saringan suhu badan untuk semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya di mana individu yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas tidak dibenarkan masuk ke premis dan perlu meninggalkan premis dengan segera;
- iv. Penjarakan fizikal di premis perlu dilaksanakan di mana susun atur meja di setiap premis yang digunakan disusun dengan jarak 2 meter manakala jarak antara individu adalah 1 meter;
- v. Penggunaan *hand sanitizer* dan sabun tangan oleh setiap orang yang hadir ke premis sebelum dan selepas selesai urusan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;

NO. SOALAN : 10

- vi. Penggunaan sarung tangan getah adalah diwajibkan bagi semua petugas pilihan raya dan pegawai SPR yang bertugas bagi setiap proses pilihan raya;
- vii. Penggunaan *face mask* adalah wajib bagi semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya; dan
- viii. Pengundi yang bergejala di mana pengundi yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas hendaklah diasingkan serta-merta daripada pengundi yang lain dan mengundi di tempat khas (khemah khas untuk memangkah).

Walau bagaimanapun, penguakasaan kuarantin 14 hari bagi mereka yang pulang dari Zon Merah adalah tertakluk kepada arahan semasa Kerajaan berdasarkan Perintah Kawalan Pergerakan di bawah Akta 342.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA,
PENGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATUK ROBERT LAWSON CHUAT [BETONG]

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan :-

(a) apakah usaha Kementerian bagi meningkatkan penglibatan usahawan kecil Bumiputera di luar bandar Sarawak dalam bidang keusahawanan; dan

(b) berapa jumlah bantuan kepada usahawan kecil di kawasan Parlimen P204 Betong pada tahun 2019-2020.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

(a) Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (MEDAC) bertanggungjawab sebagai pemudahcara kepada para usahawan mikro hingga ke perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Pelbagai inisiatif dan program telah dirangka dan dilaksana bagi memastikan para usahawan ini kekal berdaya saing di pasaran tempatan mahupun global. Ini termasuklah bantuan pembiayaan dan kewangan, latihan dan bimbingan serta akses ke pasaran yang lebih kompetitif dan berdaya saing. Program-program ini dilaksanakan oleh agensi-agensi di bawah MEDAC termasuklah di negeri Sarawak.

Di antara program yang terlibat di Sarawak adalah seperti berikut:

- (i) Program pembiayaan bermula dari RM1,000 hingga RM100,000 mengikut keperluan perniagaan usahawan yang disediakan oleh TEKUN Nasional.
- (ii) Program Tunas Usahawan Belia Bumiputera (TUBE) di bawah SME Corp yang dirangka bagi meningkatkan daya tahan usahawan dalam mengendalikan dan menguruskan perniagaan. Sejak tahun 2014, seramai 474 peserta khusus dari negeri Sarawak dengan jumlah jualan terkumpul sebanyak RM8.68 juta dilatih oleh SME Corp di bawah TUBE.
- (iii) Pembiayaan di bawah SME Bank, yang mana sebanyak RM169.84 juta kepada 139 usahawan telah diluluskan bagi tahun 2020. Susulan pandemik COVID-19, SME Bank menyediakan inisiatif penangguhan pembayaran selama enam bulan serta penstrukturan semula pembiayaan mengikut kes tertentu. Di samping itu, SME Bank juga telah menganjurkan program 'Outreach' yang telah dihadiri oleh 67 usahawan di Sarawak.
- (iv) Dari sudut latihan, Institut Keusahawan Negara (INSKEN) telah melaksanakan sebanyak 7 program latihan dan kursus khusus

di Sarawak. Latihan tersebut adalah INSKEN Business Outreach (IBO), Agri-Coaching and Industry Development Programme (ACID), Kursus Asas Keusahawanan (KAK), INSKEN Business Coaching dan Business Enhancement Program, Online Onboarding Programme (E-Board), INSKEN Documentation Review Reporting dan INSKEN e-Bizclinic.

Banyak lagi program-program lain yang direka mengikut keperluan pasaran semasa khusus untuk para usahawan kecil melalui agensi- agensi lain di bawah MEDAC sebagai contoh Program Business In Transformation dan Skim Pembiayaan Foodtruck oleh Perbadanan Nasional Berhad (PNS). MEDAC sentiasa berusaha untuk membantu dan menyokong para usahawan bumiputera terutamanya usahawan kecil dan mikro untuk memperkasakan perniagaan mereka agar dapat dikembangkan dan berdaya saing di pasaran tempatan dan seterusnya ke peringkat antarabangsa.

(b) Secara khususnya MEDAC tidak mempunyai maklumat mengenai usahawan kecil yang menerima bantuan bagi Parlimen Betong kerana agensi-agensi MEDAC tidak mempunyai cawangan di Parlimen Betong. Namun begitu, dua agensi MEDAC iaitu TEKUN Nasional dan Bank Rakyat yang mempunyai cawangan terdekat telah memberi bantuan kepada usahawan kecil termasuk bagi Parlimen Betong. Dari tahun 2019 sehingga bulan September 2020, TEKUN Nasional telah membantu seramai 1,106 orang usahawan menerusi pejabat cawangan di Saratok dengan nilai pembiayaan dikeluarkan berjumlah RM7,287,500. Manakala pihak Bank Rakyat telah membantu seramai 5 orang usahawan menerusi pejabat cawangan di Sri Aman dengan nilai pembiayaan dikeluarkan berjumlah RM44,000.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN AWANG HUSAINI BIN SAHARI
[PUTATAN]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN AWANG HUSAINI BIN SAHARI [PUTATAN] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan adakah Kementerian akan memperkenalkan semula skim subsidi pekebun kecil untuk **tanaman baru** kelapa sawit di negeri Sabah dan Sarawak.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Bagi aktiviti tanam baharu kelapa sawit, Kerajaan sememangnya telah memperkenalkan skim subsidi berbentuk geran di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas (RMK-11) dengan peruntukan dana berjumlah RM60 juta bagi tujuan ini. Skim ini telah dibuka kepada pekebun kecil di seluruh negara termasuk di Sabah dan Sarawak.

Namun demikian, skim ini tidak diberi keutamaan lagi buat masa ini kerana aktiviti perluasan penanaman baru sawit bukan lagi langkah utama dalam meningkatkan pengeluaran hasil sawit negara. Langkah yang sedang diambil perhatian oleh Kerajaan pada masa ini adalah meningkatkan produktiviti pengeluaran hasil sawit melalui penggunaan sumber sedia ada tanpa penambahan perluasan kawasan baharu. Ini kerana perluasan kawasan baru telah menimbulkan pelbagai polemik dan tuduhan tidak berasas dari pelbagai pihak di luar negara.

Untuk makluman, Kerajaan telah menetapkan had keluasan tanaman sawit pada 6.5 juta hektar sahaja di negara ini. Penetapan ini adalah selari dengan komitmen negara untuk mengekalkan sekurang-kurangnya 50% daripada keluasan negara dilitupi oleh kawasan berhutan dan litupan pokok sepertimana yang dinyatakan semasa Sidang Kemuncak Bumi di Rio de Janeiro pada tahun 1992.

Walau bagaimanapun, KPPK akan sentiasa melihat keperluan semasa Pekebun Kecil dan sekiranya terdapat keperluan, usaha akan diambil untuk memberikan dana sewajarnya tertakluk kepada kemampuan kewangan pihak Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK SYED ABU HUSSIN BIN HAFIZ
SYED ABDUL FASAL
KAWASAN : BUKIT GANTANG
TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN NO. 13

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan kemajuan dan kebolehsiapan Projek Lebuhraya Pantai Barat (WCE) Banting, Selangor ke Changkat Jering, Taiping, Perak seperti yang dijadualkan. Adakah Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) Mac dan April 2020 memberi kesan kepada projek ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kemajuan keseluruhan projek Lebuhraya Pesisiran Pantai Barat (Taiping-Banting) (WCE) berakhir 25 September 2020 adalah 68.51%. Kesemua pakej Lebuhraya WCE dijadualkan siap pada 2022 kecuali bagi jajaran 10 km di kawasan Tanjung Karang yang dijadualkan siap pada Jun 2024 disebabkan oleh isu penetapan jajaran. Peratusan pembinaan masih lagi dalam kategori projek Ikut Jadual mengikut Petunjuk Prestasi Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU), Jabatan Perdana Menteri.

Sebagaimana projek-projek pembinaan lain, pelaksanaan projek Lebuhraya WCE turut terkesan berikutan pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) pada Mac dan April 2020 yang mengakibatkan kerja pembinaan yang tidak dapat dijalankan sepanjang tempoh tersebut serta penyediaan kawasan kerja terhadap pematuhan prosedur operasi standard (standard operating procedure, SOP) kawalan COVID-19. Permohonan bagi *Extension of Time* (EOT) telah pun dikemukakan oleh pihak syarikat konsesi dan permohonan tersebut sedang diproses di peringkat Kementerian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATO' NGEH KOO HAM
KAWASAN : BERUAS
TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN NO. 14

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan adakah benar bahawa Kerajaan telah mengarahkan kontraktor-kontraktor memberhentikan pemotongan rumput dan pembersihan papan tanda jalan di sepanjang jalan-jalan Persekutuan untuk bulan Oktober, November dan Disember 2020. Jika ya, nyatakan sebab-sebab.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, **tiada arahan dikeluarkan oleh pihak Kerajaan** untuk memberhentikan pelaksanaan skop penyenggaraan rutin iaitu kerja pemotongan rumput (R03) dan pembersihan perabot jalan (R04) pada bulan Oktober, November dan Disember 2020.

Sebagai langkah penjimatan kepada Kerajaan, pihak Kementerian Kewangan (MOF) melalui surat bertarikh 6 April 2020, telah mengarahkan syarikat-syarikat konsesi Jalan Persekutuan untuk mengurangkan pelaksanaan bilangan pusingan kerja bagi skop pemotongan rumput di Jalan Utama dan di Jalan Sekunder daripada 12 kali setahun kepada 9 kali setahun. Manakala pusingan kerja di Jalan Protokol masih dikekalkan sebanyak 12 kali setahun.

Bagi skop kerja pembersihan perabot jalan, pusingan kerja di Jalan Protokol dikurangkan daripada 4 kali setahun kepada 2 kali setahun. Bagi Jalan Utama dan Jalan Sekunder pula dikurangkan daripada 2 kali setahun kepada 1 kali setahun.

Manakala bagi skop penyenggaraan rutin lain seperti penampalan lubang jalan (*potholes*), penyenggaraan bahu jalan, penyenggaraan jambatan dan pembetung, mengecat garisan jalan, pembersihan sistem saliran dan perparitan serta pemeriksaan rutin, tiada perubahan pada pusingan kerja sedia ada seperti yang ditetapkan dalam Kontrak Perjanjian.

Langkah penjimatan ini adalah merupakan salah satu langkah merasionalisasi semula bajet termasuk menilai semula kontrak-kontrak Kerajaan sebelum ini, selaras dengan keputusan Kabinet bertarikh 17 Ogos 2018. Selain itu, penjimatan dari pengurangan bilangan pusingan kerja bagi skop pemotongan rumput dan pembersihan perabot jalan ini

NO SOALAN : 14

akan diagihkan semula dan diberikan keutamaan kepada skop kerja berkala pavemen dan bukan pavemen.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN JUGAH ANAK MUYANG @
TAMBAT [LUBOK ANTU]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN JUGAH ANAK MUYANG @ TAMBAT [LUBOK ANTU] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan langkah yang perlu diambil bagi membantu meningkatkan kualiti hidup warga emas dan adakah pihak Kementerian bercadang untuk menambah baik sistem pemilihan bantuan agar dapat dinikmati golongan sasaran.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) menerusi Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) sentiasa berusaha bagi membantu meningkatkan kualiti hidup warga emas di negara ini melalui pelbagai inisiatif berbentuk khidmat sokongan sosial, bantuan dan kebajikan kepada warga emas. Perkhidmatan sedia ada yang disediakan oleh KPWKM adalah seperti berikut:

- a) Sehingga September 2020, JKJ telah menyalurkan **Bantuan Orang Tua (BOT)** kepada **136,758** orang warga emas yang melibatkan peruntukan kewangan sebanyak **RM432,000,000**.

SOALAN NO : 15

- b) Sehingga Oktober 2020, seramai **1,372** warga emas tinggal di sembilan (9) buah **Rumah Seri Kenangan (RSK)**.
- c) Sehingga Oktober 2020, seramai **219** warga emas tinggal di dua (2) **Rumah Ehsan (RE)**.
- d) Sebanyak **132 Pusat Aktiviti Warga Emas (PAWE)** telah diwujudkan di seluruh Malaysia memberi manfaat kepada **42 ribu orang** warga emas.
- e) 5Sehingga Oktober 2020, terdapat seramai **1,992** sukarelawan yang telah memberi **Khidmat Bantu di Rumah (Home Help Services)** kepada seramai **5,826** warga emas.

Tuan Yang di-Pertua,

Bagi mendepani cabaran negara tua menjelang 2030, Kerajaan melalui KPWKM juga telah merangka beberapa inisiatif baharu bertujuan untuk menjaga kebajikan dan kesejahteraan warga emas seperti berikut:

- i. Menambah baik Pelan Tindakan Warga Emas;
- ii. Menggubal Rang Undang-Undang Warga Emas (RUU Warga Emas);
- iii. Mewujudkan penjagaan jangka panjang warga emas (LTC);
- iv. Menggalakkan Modul Penjagaan Warga Emas (NOSS); dan
- v. Pewujudan *age-friendly city* atau bandar mesra usia secara rintis di Taiping, Perak.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN LARRY SOON @ LARRY SNG WEI
SHIEN [JULAU]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini projek-projek pembangunan di bawah Rancangan Malaysia Ke-11 untuk Negeri Sarawak.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan sentiasa memberikan perhatian bagi meningkatkan tahap pembangunan di seluruh negara bagi meningkatkan kualiti hidup dan kesejahteraan semua rakyat, termasuk negeri Sarawak. Seperti mana Ahli Yang Berhormat semua maklum, Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB) yang telah dilancarkan pada 5 Oktober 2019 merupakan iltizam untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara yang terus membangun secara mampan seiring dengan pengagihan ekonomi yang adil, saksama dan inklusif pada semua peringkat kumpulan pendapatan, etnik, wilayah dan rangkaian bekalan.

2. Selaras dengan matlamat WKB untuk menyediakan taraf hidup yang wajar (*decent standard of living*) kepada semua rakyat Malaysia, fokus Kerajaan tertumpu kepada usaha untuk menangani jurang kekayaan dan pendapatan, merentasi wilayah Sarawak meliputi penduduk luar bandar dan bandar. Ini adalah penting supaya Sarawak terus membangun dan golongan penduduk yang ketinggalan dapat dibawa bersama dalam arus kemajuan negara, nasib mereka terbela dan ekonomi mereka diperkasakan. Penekanan Kerajaan ini juga selaras ke arah melaksanakan pembangunan secara lebih terangkum dan teragih memandangkan pembangunan pesat sekarang lebih tertumpu di Wilayah Tengah, meliputi WP Kuala Lumpur, WP Putrajaya, dan Selangor. Sebagai contoh, dalam WKB, Kerajaan mensasarkan nisbah pendapatan antara Wilayah Sarawak dan Wilayah Tengah dirapatkan daripada 1.3 kepada 1.2 menjelang 2030. Walaupun menangani jurang pendapatan mengambil masa, Kerajaan tetap komited untuk merapatkan jurang tersebut dalam masa 10 tahun yang akan datang. Di samping itu, Sarawak mencatatkan KDNK Per Kapita yang tinggi pada tahun 2019 iaitu RM53,230 melepasi KDNK Per Kapita nasional RM46,367.

3. Dalam melaksanakan strategi inklusif wilayah serta pembangunan seimbang dan saksama tersebut, aktiviti Pertumbuhan Ekonomi Utama (Key Economic Growth Activities – KEGA) telah dikenal pasti di Sarawak bagi memberi fokus kepada aktiviti ekonomi berdasarkan kekuatan dan keunikan yang ada dalam negeri Sarawak. Antara contoh fokus aktiviti ekonomi di Sarawak yang dikenal pasti dalam WKB adalah tenaga boleh diperbaharui.

4. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11), peruntukan pembangunan Kerajaan Persekutuan telah diagih dengan keutamaan diberi kepada enam negeri yang kurang membangun termasuk Sabah dan Sarawak. Sarawak telah pun diperuntukkan sejumlah RM21.6 bilion iaitu 8.7% peratus daripada jumlah peruntukan pembangunan RMKe-11 bagi melaksanakan projek baharu dan projek sambungan melalui pelbagai kementerian. Antara projek-projek pembangunan RMKe-11 telah siap sepenuhnya adalah seperti projek menaik taraf projek bekalan elektrik luar bandar sistem mikro hidro Long Banga, Ulu Baram, projek bekalan elektrik luar bandar (BELB) sambungan talian grid zon 2 dan zon 4, projek bekalan elektrik luar bandar (BELB) talian grid zon 3 serta projek bekalan elektrik luar bandar (BELB) sistem solar hibrid di pedalaman Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SRI HAJI TAJUDDIN BIN ABDUL
RAHMAN [PASIR SALAK]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

YB DATO' SRI HAJI TAJUDDIN BIN ABDUL RAHMAN [PASIR SALAK]
minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan
apakah rancangan Kementerian untuk menaik taraf Kompleks Sejarah
Pasir Salak sebagai Pusat Tarikan Pelancongan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman, Kompleks Sejarah Pasir Salak adalah di bawah pentadbiran Kerajaan Negeri Perak dan bukannya di bawah pentadbiran Jabatan Muzium Malaysia, sebuah agensi di bawah Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC).
2. Pada masa ini, pewartaan Kompleks Sejarah Pasir Salak di bawah Akta Warisan Kebangsaan 2005 [Akta 645] belum merangkumi keseluruhan kompleks tersebut. Sehingga kini, hanya Tugu Birch Pasir Salak yang berada di kompleks tersebut yang telah diwartakan di bawah Akta 645 bagi katagori monumen. Sementara itu, Rumah Dato' Maharajalela kini telah disenaraikan dalam Inventori Jabatan Warisan Negara (JWN). Ia kini melalui kajian terperinci untuk dinilai kriteria yang berkaitan bagi tujuan pewartaan.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah Rancangan Malaysia Ke-11, Kementerian ini telah memperuntukkan sebanyak RM100,000 bagi menaik taraf anjung dan lantai kayu di Kompleks Sejarah Pasir Salak.
4. Bagi cadangan pembangunan projek pelancongan di bawah RMK-12 yang akan datang, MOTAC ini akan bekerjasama dengan agensi-agensi kerajaan negeri seperti Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Perak dan Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) yang terlibat berhubung sebarang cadangan pembangunan pelancongan domestik dan antarabangsa di Negeri Perak amnya dan di Pasir Salak khususnya. Hal ini bagi memastikan produk pelancongan di Malaysia dapat dibangunkan yang bukan sahaja dapat memberi manfaat kepada masyarakat tempatan malah menyumbang kepada penjanaaan ekonomi negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN KARUPAIYA A/L MUTUSAMI
KAWASAN : PADANG SERAI
TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN NO. 18

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan langkah terperinci untuk kesesakan dan aliran trafik yang sibuk di persimpangan Taman Sepilai, persimpangan Taman Batu Putih dan persimpangan Sungai Karangan di kawasan Parlimen Padang Serai. Mohon memberi keutamaan menyediakan lampu isyarat di tempat tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian ini mengambil maklum cadangan berhubung dengan pemasangan lampu isyarat di persimpangan Taman Sepilai, persimpangan Taman Batu Putih dan persimpangan Sungai Karangan. Bagi persimpangan Taman Sepilai dan persimpangan Taman Batu Putih, jalan yang dimaksudkan ialah FT169 Jalan Kelang Lama - Mahang. Berdasarkan kepada *Road Traffic Volume Malaysia* (RTVM) 2019 yang berhampiran, tahap perkhidmatan bagi laluan tersebut masih berstatus LOS A. Walau bagaimanapun, terdapat kesesakan dan kesibukan yang bersifat sementara pada waktu puncak.

Kementerian ini melalui Jabatan Kerja Raya (JKR) Malaysia telah merancang untuk kerja – kerja pemasangan lampu isyarat bagi persimpangan Taman Sepilai dan persimpangan Taman Batu Putih. Kerja - kerja pemasangan lampu isyarat di persimpangan Batu Putih Karangan (FT 169) telah pun siap dilaksanakan pada 4 Oktober 2020 yang lalu dengan kos sebanyak RM 235,448.50.

Walaupun bagaimanapun, bagi pemasangan lampu isyarat di persimpangan Taman Sepilai (FT169), ianya masih di peringkat perancangan yang dijangka pemasangannya pada tahun 2021. Namun begitu, kelulusan projek adalah bergantung kepada Agensi Pusat berdasarkan keutamaan dan kedudukan kewangan Kerajaan.

Manakala bagi persimpangan Sungai Karangan, jalan yang dimaksudkan ialah FT136 Jalan Kulim – Lunas – Padang Serai - Merbau Pulas. Kementerian ini melalui Jabatan Kerja Raya (JKR) Malaysia akan menjalankan kajian bagi keperluan pemasangan lampu isyarat atau penambahbaikan berkaitan.

NO SOALAN : 18

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, selain pemasangan lampu isyarat, Kementerian ini melalui Jabatan Kerja Raya (JKR) Malaysia juga telah membuat permohonan melalui Borang APJ 2021 bagi Kerja Berkala Bukan Pavement untuk Kerja Menaiktaraf Simpang, Lampu Jalan dan Lain-lain Kerja Berkaitan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATO' HAJI JALALUDDIN BIN HAJI
ALIAS [JELEBU]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

DATO' HAJI JALALUDDIN BIN HAJI ALIAS [JELEBU] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan berapa jumlah individu yang telah ditamatkan daripada senarai penerima bantuan Jabatan Kebajikan Masyarakat untuk tahun 2019 dan 2020, dan apakah faktor yang menyebabkan nama mereka ditamatkan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Berdasarkan statistik JKM, daripada tahun 2019 sehingga September 2020 terdapat seramai 105,044 orang penerima bantuan yang telah dibuat kaji semula dan ditamatkan kerana tidak lagi memenuhi kriteria kelayakan yang telah ditetapkan. Terdapat pengurangan 47 peratus penerima bantuan yang telah ditamatkan bagi tahun 2020 berbanding dengan tahun 2019. Bilangan penerima mengikut tahun 2019 dan 2020 dengan faktor-faktor penamatan kes adalah seperti berikut:

BIL	FAKTOR PENAMATAN	2019	2020 (sehingga September)
1	Meninggal dunia	20,038	14,364
2	Mampu berdikari	5,436	2,612
3	Berpindah ke luar daerah	5,880	3,180
4	Tidak memenuhi kriteria kelayakan	9,955	4,467
5	Dirujuk ke agensi lain	158	39
6	Lain-Lain (seperti telah pulih dari penyakit / mempunyai sumber pendapatan seperti pencen / PERKESO / sewa rumah / mempunyai anak yang dewasa tinggal bersama dan bekerja)	27,112	11,803
	Jumlah	68,579	36,465
	JUMLAH KESELURUHAN	105,044	

Walau bagaimanapun, bagi penerima bantuan yang telah ditamatkan bantuan tetapi terdapat perubahan status dan sosioekonomi mereka yang membolehkan mereka layak dipertimbangkan, mereka masih boleh memohon semula dengan JKM. Permohonan akan disiasat mengikut syarat-syarat yang telah ditetapkan di dalam garis panduan sedia ada.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB PUAN KASTHURIRAANI A/P PATTO
[BATU KAWAN]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN KASTHURIRAANI A/P PATTO [BATU KAWAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilangan banduan akhir setakat ini mengikut pecahan kewarganegaraan dan pecahan etnik warganegara Malaysia, jenis tuduhan, jantina, umur, bilangan tahun sebagai banduan akhir dan apakah perancangan Kerajaan untuk memansuhkan hukuman gantung mandatori dan bagaimanakah kerajaan berhasrat untuk memperbaiki "*criminal justice system*" di negara Malaysia.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli yang Berhormat, statistik Jabatan Penjara Malaysia sehingga 24 Oktober 2020 menunjukkan seramai 1,324 orang banduan telah dijatuhkan hukuman mati dan daripada jumlah tersebut, 788 orang banduan atau 59.5% merupakan warganegara Malaysia dan selebihnya seramai 536 atau 40.5% adalah banduan warganegara asing. Daripada sejumlah 1,324 orang banduan hukuman mati, 1,195 orang adalah banduan lelaki manakala 129 orang adalah banduan wanita. Berdasarkan statistik yang sama, seramai 405 orang daripada 788 orang banduan warganegara Malaysia merupakan banduan Melayu diikuti 210

orang banduan India dan selebihnya seramai 173 orang adalah banduan berketurunan Cina.

Berkaitan bilangan banduan warganegara Malaysia mengikut jenis kesalahan, perinciannya adalah seperti berikut:

Jenis Kesalahan	Bil. Banduan
Seksyen 39B Akta Dadah Berbahaya	472
Seksyen 302 Kanun Keseksaan	296
Seksyen 3 dan seksyen 7 Akta Senjata Api 1960	14
Seksyen 3 Akta Culik 1961	4
Seksyen 396 Kanun Keseksaan	2

Daripada jumlah banduan hukuman mati bukan warganegara, seramai 108 orang atau 20.1% merupakan banduan warganegara Nigeria diikuti banduan Iran seramai 90 orang atau 16.8% dan seterusnya banduan Indonesia seramai 82 orang atau 15.3%. Secara keseluruhannya, sejumlah 440 orang banduan warganegara asing merupakan mereka yang disabitkan kesalahan di bawah seksyen 39B Akta Dadah Berbahaya, diikuti 85 orang banduan yang disabitkan kesalahan di bawah seksyen 302 Kanun Keseksaan. Selebihnya adalah banduan yang disabitkan kesalahan di bawah seksyen 121 Kanun Keseksaan, seksyen 3 dan seksyen 7 Akta Senjata Api 1960 serta seksyen 3 Akta Culik 1961.

Berhubung perancangan Kerajaan untuk memansuhkan hukuman gantung mandatori, Jawatankuasa Khas Kajian Hukuman Gantian Terhadap Hukuman Mati Mandatori telah menyiapkan laporan akhir yang mengandungi syor-syor hukuman gantian terhadap 11 kesalahan yang membawa hukuman mati mandatori, kesalahan di bawah Akta Dadah Berbahaya 1952 [*Akta 234*] dan 21 kesalahan yang membawa hukuman mati tetapi dengan budi bicara mahkamah. Laporan tersebut sedang dalam penelitian lanjut oleh Kerajaan sebelum ia dilaksanakan supaya kepentingan dan kemaslahatan rakyat secara keseluruhannya diambil kira. Ini termasuklah aspek berkaitan pencegahan jenayah, kesan yang dihadapi oleh keluarga mangsa serta kesedaran kepada orang awam.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN CHONG CHIENG JEN
[STAMPIN]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN NO. 21

TUAN CHONG CHIENG JEN [STAMPIN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah status pelaksanaan berkenaan penurunan kuasa untuk pengedaran gas dari Kerajaan Persekutuan ke Kerajaan Negeri Sarawak.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUS JOHNNITY ONGKILI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Perkara berhubung penurunan kuasa untuk pengedaran gas dari Kerajaan Persekutuan kepada Kerajaan Negeri Sarawak adalah masih di peringkat perbincangan dan penelitian oleh Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna (KPDNHEP) untuk dilaksanakan. Pada masa ini, KPDNHEP memaklumkan bahawa masih terdapat perkara-perkara dari sudut operasi yang sedang diperhalusi termasuklah persediaan Kerajaan Negeri Sarawak untuk mengambil alih perkara ini juga sedang diteliti sebelum penurunan kuasa boleh dimuktamadkan dan dikuatkuasakan.
2. Ini kerana keputusan yang diputuskan oleh Jawatankuasa Khas Kabinet MA63 yang ditubuhkan di bawah Kerajaan sebelum ini hanya merupakan persetujuan dasar dan sudah pasti memerlukan kepada tindakan susulan khususnya dari sudut perundangan. Pelaksanaan perkara ini sudah pasti memerlukan kepada suatu perintah dibuat bagi mengecualikan pemakaian akta-akta sedia ada kepada negeri Sarawak terlebih dahulu.
3. Tambahan pula, memandangkan perkara berkaitan pengedaran *Liquefied Petroleum Gas* (LPG) adalah sebahagian daripada hal ehwal berkaitan petroleum, saya telah dimaklumkan bahawa perkara ini turut dimasukkan sebagai isu-isu yang sedang dibincangkan di bawah Jawatankuasa Bersama yang dipengerusikan oleh YB Menteri Kewangan dan YB Menteri Kanan Kerja Raya bersama dengan Kerajaan Negeri Sarawak. Memandangkan proses rundingan dan perbincangan masih sedang berjalan dan belum lagi dimuktamadkan, segala maklumat yang berkaitan adalah rahsia dan tidak dapat dimaklumkan kepada Dewan Yang Mulia ini buat masa ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' HAJI JALALUDDIN BIN HAJI
ALIAS [JELEBU]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

DATO' HAJI JALALUDDIN BIN HAJI ALIAS [JELEBU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah perkembangan pendaftaran automatik serta layak mengundi bagi umur 18 tahun dan adakah terdapat sebarang kemungkinan ia akan digunapakai dalam PRU-15 yang akan datang.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) sedang dalam persiapan untuk melaksanakan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik berdasarkan kepada pindaan Perkara 119(4) Perlembagaan Persekutuan yang telah diluluskan oleh Parlimen pada Mesyuarat Kedua Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas. Persiapan yang sedang dilaksanakan oleh SPR adalah meliputi penyediaan **pindaan kepada Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Pendaftaran Pemilih) 2002 dan undang-undang lain yang berkaitan, penyediaan *standard operating procedures* (SOP) dan penyediaan sistem dan infrastruktur** bagi pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik.

Bagi maksud membantu SPR dalam menyediakan SOP pelaksanaan pendaftaran pemilih secara automatik ini, SPR telah mengadakan **beberapa sesi libat urus** bersama beberapa jabatan/agensi Kerajaan seperti Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri; Kementerian Dalam Negeri; Jabatan Pendaftaran Negara (JPN); Jabatan Penjara Malaysia; Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah; Kementerian Kesihatan Malaysia; Angkatan Tentera Malaysia; dan Polis DiRaja Malaysia.

SPR juga telah mengadakan beberapa sesi libat urus seperti berikut:

- (i) Sesi Libat Urus Bersama Parti-Parti Politik Dari Blok Kerajaan Dan Blok Pembangkang (Bipartisan) Berhubung Pelaksanaan Umur Pengundi dan Calon 18 Tahun serta Pendaftaran Pemilih Secara Automatik pada 3 Oktober 2019;
- (ii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sarawak pada 26 November 2019; dan

- (iii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sabah pada 3 Disember 2019.

Melalui penganjuran sesi-sesi libat urus tersebut, SPR telah memberi penerangan mengenai perancangan pelaksanaan pindaan undang-undang yang telah diluluskan serta mendapatkan maklum balas dan pandangan daripada semua pihak.

Di samping itu, SPR juga sedang bekerjasama dengan JPN melalui **Jawatankuasa Taskforce SPR dan JPN** dalam persiapan melaksanakan pendaftaran pemilih secara automatik dan urusan-urusan lain yang berkaitan. SPR menjangkakan semua persiapan yang sedang diambil tindakan oleh SPR akan dapat disiapkan dalam tempoh **18 hingga 24 bulan dari tarikh kelulusan pindaan oleh Dewan Negara pada 25 Julai 2019**. Sehubungan itu, jangkaan tarikh pelaksanaan tersebut adalah selewat-lewatnya pada bulan **Julai 2021**.

Walau bagaimanapun, jangkaan sama ada umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik akan digunakan untuk Pilihan Raya Umum Ke-15 yang akan datang, masih belum dapat ditentukan sekarang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' HAJI MOHD. SALIM SHARIF
[JEMPOL]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan semasa berhubung senarai penyata hutang peneroka yang berjaya diselesaikan pada 30 September 2020 dan bilakah kesemua peneroka akan menerima penyata tersebut.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, FELDA telah menubuhkan satu pasukan khas bagi melaksanakan aktiviti memuktamadkan penyata hutang peneroka khususnya bagi perbelanjaan pembangunan tanam semula ladang peneroka.
2. Sehingga 30 September 2020 penyediaan maklumat hutang peneroka yang dikunci kira-kira pada 31 Disember 2019 telah selesai dilaksanakan. Proses seterusnya adalah pembentangan penyata hutang kepada peneroka melalui Jawatankuasa Tanam Semula Rancangan dan seterusnya penyediaan Penyata Hutang yang akan dikeluarkan pada Disember 2020.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK DR. SHAHRUDDIN BIN MD. SALLEH
[SRI GADING]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah agenda ekonomi Kerajaan sekarang bagi membantu rakyat yang terjejas akibat COVID-19 sekarang terutama bagi rakyat di kawasan luar bandar.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Kerajaan sedang melaksanakan pelbagai pendekatan dan strategi dalam memastikannya cabaran menghadapi penularan wabak COVID-19 dan impaknya kepada negara dapat diatasi. Wabak ini bukan sahaja telah menyebabkan krisis kesihatan yang mengancam nyawa malah telah memberi kesan kepada asas ekonomi negara. Justeru, Kerajaan amat prihatin dengan impak yang dihadapi rakyat, sama ada di luar bandar mahupun di bandar. Langkah dan strategi Kerajaan untuk menangani impak wabak COVID-19 ini terbahagi kepada tiga iaitu pelan jangka pendek iaitu **Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE)**, **Pakej Rangsangan Ekonomi Prihatin Rakyat (PRIHATIN)** dan **Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA)**. Diikuti dengan pelan jangka sederhana iaitu Rancangan Malaysia Kedua Belas yang akan dibentangkan tidak lama lagi, serta pelan jangka panjang iaitu *New Economic Recovery Plan (NERP)*.

2. Dalam memastikan keadaan ekonomi penduduk luar bandar yang terjejas ekoran penularan wabak COVID-19 ini dapat diatasi, beberapa inisiatif telah dan sedang dilaksanakan oleh Kerajaan.

3. Kerajaan melalui **Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE) 2020** yang diumumkan pada 27 Februari 2020 serta **Pakej Rangsangan Ekonomi Prihatin Rakyat (PRIHATIN)** yang diumumkan pada 27 Mac 2020, telah meluluskan peruntukan sejumlah **RM345 juta** bagi pelaksanaan projek berskala kecil seluruh negara. Projek-projek yang dilaksanakan ini berbentuk *quick wins* yang memberikan manfaat langsung kepada rakyat di luar bandar.

4. Peruntukan tambahan ini disediakan kepada Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) yang akan melaksanakan pelbagai program iaitu :

- a. **Program Jalan Perhubungan Desa (JPD)** sebanyak **RM100 juta** bagi membina baru dan menaik taraf jalan-jalan kampung sedia ada;
- b. **Program Ameniti Sosial (PAMS)** sebanyak RM29.5 juta bagi membina dan menaik taraf kemudahan dan infrastruktur luar bandar;
- c. **Program Bekalan Elektrik Luar Bandar (BELB)** sebanyak **RM20.5 juta** bagi menaik taraf sistem bekalan elektrik alternatif di kawasan luar bandar Sabah dan Sarawak;
- d. **Program Bantuan Rumah** sebanyak **RM100 juta** bagi membaiki pulih rumah di kalangan rakyat termiskin di luar bandar;
- e. **Program Bekalan Air Luar Bandar (BALB)** sebanyak **RM20 juta** bagi melaksanakan projek sambungan paip retikulasi daripada paip-paip utama Pihak Berkuasa Air Negeri (PBAN) ke kawasan atau rumah-rumah di luar bandar;
- f. **Program Penyelenggaraan/Baik Pulih/Naik Taraf Pusat KEMAS** sebanyak **RM25 juta** bagi meningkatkan imej pusat KEMAS seluruh negara; dan
- g. **Program Peningkatan Imej Premis Perniagaan MARA** sebanyak **RM50 juta** bagi menaik taraf premis perniagaan MARA di kawasan luar bandar.

5. Antara prinsip yang ditekankan di dalam PRE dan PRIHATIN ini adalah **pelaksanaan projek yang segera** (*fast execution*), iaitu dalam tempoh 3 hingga 6 bulan. Bagi memastikan pelaksanaan projek di bawah PRE dan PRIHATIN dapat berjalan lancar serta dapat mengurangkan impak ke atas ekonomi ekoran daripada penularan wabak COVID-19, khususnya ke atas penduduk luar bandar, kesemua projek-projek kecil ini dilaksanakan secara lantikan terus, undian atau sebut harga. Inisiatif Kerajaan ini juga akan dapat membantu kontraktor kelas G1 dan G2 selain menyediakan peluang pekerjaan kepada penduduk setempat di luar

bandar bagi merangsang pertumbuhan ekonomi khususnya di kawasan luar bandar.

6. Di bawah **Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA)** yang telah diumumkan pada 5 Jun 2020 pula, antara inisiatif yang diumumkan adalah **Program Pembiayaan Mudah Bumiputera** yang disediakan bagi membantu usahawan PKS Bumiputera yang terjejas akibat wabak COVID-19. Pada masa yang sama, Kerajaan mendapati pengusaha IPTS Bumiputera juga terjejas teruk berikutan penurunan bilangan pelajar khususnya daripada luar negara akibat penutupan sempadan negara dalam usaha mengawal kes import COVID-19. Sehubungan itu, di bawah program ini, Majlis Amanah Rakyat (MARA) telah memperkenalkan **Skim Pembiayaan Mudah Jaya (SPIM)** dengan peruntukan sebanyak RM300 juta untuk membantu usahawan PKS Bumiputera terutamanya di kawasan luar bandar serta pengusaha IPTS Bumiputera dalam usaha meneruskan kelangsungannya.

7. Di samping itu, Kerajaan melalui Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) memperkenalkan **Program DesaMall@KPLB** bagi usahawan luar bandar untuk merangsang penjanaan ekonomi melalui pemasaran produk luar bandar secara dalam talian di platform e-Dagang seperti Grab Malaysia, Lazada, Shopee dan eBay. Program ini juga adalah salah satu usaha Kerajaan untuk membantu usahawan luar bandar beralih dari cara perniagaan tradisional (*offline*) kepada pemasaran produk mereka secara dalam talian (*online*). Program ini berjaya membantu usahawan luar bandar meningkatkan hasil jualan sebanyak 300 peratus terutamanya ketika Perintah Kawalan Pergerakan dikuatkuasakan.

8. Selain itu, prestasi pelaksanaan projek-projek pembangunan yang telah dirancang di bawah *Rolling Plan* 4 Tahun 2020 juga turut terjejas disebabkan oleh penularan wabak COVID-19. Sehubungan itu, bagi memastikan kelancaran pelaksanaan projek pembangunan, khususnya di luar bandar, Kerajaan telah memutuskan untuk memberi **pengecualian pelaksanaan Makmal Pengurusan Nilai (VM) bagi program dan projek baharu tahun 2020 yang bernilai melebihi RM50 juta**. Usaha ini akan dapat mempercepat pelaksanaan projek dan merealisasikan perancangan pembangunan yang akan dapat memberi manfaat kepada semua rakyat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' HAJI MOHD. SALIM SHARIF
[JEMPOL]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan solusi bagi menyelesaikan masalah tunggakan bil elektrik lampu jalan di tanah rancangan FELDA, khususnya di Jempol yang tidak mampu dibayar oleh Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Rancangan (JKKR).

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bil elektrik lampu jalan di tanah rancangan FELDA sebelum ini dibayar oleh Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Rancangan (JKKR).
2. Pada 18 Disember 2019, Kerajaan pada masa itu telah bersetuju supaya pembayaran bil operasi dan senggara lampu jalan di rancangan FELDA dilaksanakan oleh Kementerian Hal Ehwal Ekonomi mulai Januari 2019 dan tahun-tahun berikutnya.
3. Walau bagaimanapun, pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) bagi menangani pandemik Covid-19, pembubaran Kementerian Hal

Ehwal Ekonomi dan penguntukan semula peruntukan di bawah Jabatan Perdana Menteri telah mengakibatkan proses pembayaran tunggakan bil elektrik lampu jalan FELDA tertangguh.

4. Pada 17 Julai 2020, satu Mesyuarat Permohonan Peruntukan Kos Operasi Utiliti Wilayah Sahabat Dan Pembayaran Bil Elektrik Bagi Lampu Jalan Kampung FELDA telah diadakan. Hasil perbincangan tersebut, Jabatan Perdana Menteri (JPM) telah mengarahkan agar pihak FELDA mengemukakan semua dokumen sokongan kepada Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (EPU, JPM) bagi membolehkan proses pembayaran dibuat.

5. Sehubungan itu, semua dokumen sokongan tersebut telah dikemukakan oleh pihak FELDA kepada EPU pada 7 September 2020. Jumlah tunggakan yang perlu diselesaikan sehingga Julai 2020 adalah sebanyak RM1,356,212.39. Manakala anggaran jumlah yang diperlukan untuk bil semasa (Ogos-Disember 2020) adalah sebanyak RM3.25 juta dengan mengambil kira tambahan 11,095 lampu jalan baru yang akan dipasang. Pembayaran tunggakan bil elektrik tersebut akan dibayar di bawah penerbitan Sukuk bernilai RM9.9 bilion yang telah diluluskan dengan jaminan Kerajaan bagi tujuan pelaksanaan Pelan Pemulihan FELDA.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SRI BUNG MOKTAR BIN
RADIN [KINABATANGAN]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah usaha Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) dalam membantu Kerajaan Negeri Sabah yang paling terkesan dalam gelombang ketiga Pandemik COVID-19 di Malaysia. Bagaimanakah pelaksanaan program-program bantuan ini diselaraskan dengan Kerajaan Negeri Sabah.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi membantu Kerajaan Negeri Sabah yang paling terkesan dalam gelombang ketiga Pandemik COVID-19, Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) telah membuat pelbagai usaha dan memberikan bantuan kepada pihak Kerajaan negeri. Yang pertama sekali, NADMA telah **menyalurkan peruntukan sebanyak RM52.2 juta untuk Perbelanjaan Kluster Kawalan COVID-19 termasuk RM100,000 untuk kempen pembudayaan norma baharu**. Peruntukan berkenaan disalurkan secara berperingkat-peringkat mulai 20 Mac 2020 hingga 23 Oktober 2020.

2. Kedua, NADMA telah menyalurkan peruntukan sebanyak RM30.6juta daripada Tabung COVID-19 kepada Yayasan Kebajikan Negara (YKN) untuk bekalan makanan dalam tempoh perintah kawalan pergerakan. Daripada jumlah peruntukan berkenaan, sebanyak **RM4.08 juta telah disalurkan kepada Jabatan Kebajikan Masyarakat Sabah**. Sebanyak RM5.4juta lagi akan disalurkan sebagai tambahan kepada peruntukan yang telah disalurkan sebelum ini.

3. Ketiga, NADMA telah menyelaraskan 11 peringkat penghantaran pelitup muka dan lain-lain keperluan mulai 2 April 2020 sehingga 26 Oktober 2020 yang diperincikan seperti yang berikut:

- a) 5,779,800 unit pelitup muka 3 *ply* termasuk 5,259,600 unit untuk kegunaan rakyat);
- b) 1,000 unit termometer digital;
- c) 50,000 unit sarung tangan;
- d) 2,000 unit *coverall*;
- e) 12,000 unit *shoes cover*;
- f) 2,000 unit *boot cover*;
- g) 3,000 unit *face shield*;
- h) 6,000 unit *isolation gown*;
- i) 1,000 unit apron pakai buang; dan

j) 6,000 unit *head cover*.

4. Seterusnya iaitu yang keempat, pihak NADMA telah menghantar para pegawai ke Sabah bagi tujuan membantu kelancaran koordinasi dan penyelarasan operasi bantuan kemanusiaan COVID-19 yang dilaksanakan oleh Kerajaan Negeri Sabah pada 21 hingga 24 Oktober 2020 dan pada 1 hingga 6 November 2020. NADMA dan pihak Kerajaan Negeri telah mengadakan perbincangan dan koordinasi lanjut termasuklah 4 perkara utama seperti berikut:

- a) Penghantaran tambahan *Personal Protective Equipments*;
- b) Penyaluran bantuan kewangan kepada negeri Sabah;
- c) Membincangkan penerimaan dan kemasukan Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO) untuk berkhidmat di lapangan; dan
- d) Pengoperasian Pusat Kuarantin dan Rawatan COVID-19.

5. Selain daripada itu, pihak Angkatan Pertahanan Awam (APM) juga bekerjasama dengan NADMA untuk penghantaran **40 unit tandas bergerak** ke negeri Sabah. Penggunaan tandas ini adalah bersifat serampang dua mata yang mana ia juga akan digunakan semasa bencana banjir ketika Monsun Timur Laut kelak.

6. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Kinabatangan, NADMA sentiasa bekerjasama rapat dengan Jawatankuasa Pengurusan Bencana Negeri Sabah dan APM Sabah melalui sesi-sesi libat urus dan perbincangan dalam menjayakan sasaran pihak Kerajaan untuk menurunkan keluk penularan wabak COVID-19 dan mencegah daripada berlakunya gelombang susulan penularan pandemik ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SRI HAJAH ROHANI BINTI
HAJI ABDUL KARIM [BATANG LUPAR]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

DATO' SRI HAJAH ROHANI BINTI HAJI ABDUL KARIM [BATANG LUPAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah langkah penambahbaikan terhadap SOP pilihan raya pada masa akan datang khususnya melihat kepada situasi semasa Pilihan Raya Negeri Sabah yang dikaitkan dengan gelombang baru dan peningkatan ketara kes COVID-19 di Malaysia.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya dengan kerjasama Kementerian Kesihatan Malaysia dan Majlis Keselamatan Negara telah merangka dan menyediakan satu Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya sama ada Pilihan Raya Umum (PRU) atau Pilihan Raya Kecil (PRK). Garis panduan ini disesuaikan selaras dengan arahan Perintah Kawalan Pergerakan semasa di bawah Akta 342 yang dikuatkuasakan oleh pihak Kerajaan seperti yang telah dilaksanakan dalam pilihan raya sebelumnya iaitu PRK DUN N.23 Chini, PRK DUN N.58 Slim dan PRU DUN Sabah Ke-16.

Antara langkah pencegahan COVID-19 untuk pelaksanaan pilihan raya adalah seperti berikut:

- i. Pembersihan dan sanitasi di semua premis yang dikenal pasti akan digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya di mana ia perlu dilakukan disinfeksi sebelum dan sebaik sahaja selepas selesai digunakan berdasarkan garis panduan KKM;
- ii. Kawalan kehadiran di setiap premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya adalah pada jumlah paling minima yang mana tidak menjejaskan proses pilihan raya dan mematuhi penjarakan sosial sekurang-kurangnya 1 meter. Selain itu, maklumat kehadiran setiap individu seperti nama dan nombor telefon perlu direkodkan sama menggunakan *QR code* di aplikasi MySejahtera atau catatan buku secara manual;
- iii. Saringan suhu badan untuk semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya di mana individu yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas tidak dibenarkan masuk ke premis dan perlu meninggalkan premis dengan segera;
- iv. Penjarakan fizikal di premis perlu dilaksanakan di mana susun atur meja di setiap premis yang digunakan disusun dengan jarak 2 meter manakala jarak antara individu adalah 1 meter;
- v. Penggunaan *hand sanitizer* dan sabun tangan oleh setiap orang yang hadir ke premis sebelum dan selepas selesai urusan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;
- vi. Penggunaan sarung tangan getah adalah diwajibkan bagi semua petugas pilihan raya dan pegawai SPR yang bertugas bagi setiap proses pilihan raya;
- vii. Penggunaan *face mask* adalah wajib bagi semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;
- viii. Pengundi yang bergejala di mana pengundi yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas

hendaklah diasingkan serta-merta daripada pengundi yang lain dan mengundi di tempat khas (khemah khas untuk memangkah);

- ix. Penganjuran sebarang bentuk ceramah, syarahan dan perhimpunan bagi tujuan kempen oleh mana-mana parti politik sepanjang tempoh berkempen adalah tidak dibenarkan. Calon atau parti digalakkan untuk menggunakan media massa, media sosial dan media cetak bagi tujuan berkempen; dan
- x. Taklimat dan latihan kepada petugas pilihan raya akan dilaksanakan secara atas talian.

Semua pihak terutamanya mereka yang terlibat secara langsung dalam proses pilihan raya hendaklah memastikan aspek pematuhan kepada Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan Raya dalam memastikan pelaksanaan pilihan raya yang selamat, lancar dan sempurna terutamanya dalam tempoh pandemik Covid-19 ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE
[SANDAKAN]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN] Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bahawa adakah Kerajaan berhasrat untuk menyelesaikan masalah lompat parti yang mengakibatkan pergolakan politik di Malaysia agar isu ini dapat diselesaikan seperti '*Recall Election*' atau terdapat langkah lain bagi membanteras masalah lompat parti ini.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Pada masa ini, Kerajaan berpandangan bahawa setiap warganegara adalah dijamin hak untuk bebas berpersatuan selaras dengan Fasal (1)(c) Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan yang mana hak untuk membentuk persatuan ini turut telah dibincangkan dalam keputusan Mahkamah Persekutuan dalam kes *Dewan Undangan Negeri Kelantan & Anor v Nordin bin Salleh & Anor* [1992] 1 CLJ 343 dan kes *Tun Datu Haji Mustapha bin Datu Harun v. State Legislative Assembly of Sabah & Anor* (No. 1, No. 2 and No. 3) 1993 [1 MLJ 26], [1 CLJ 86] dan [3 CLJ 546].

Namun, sekiranya Kerajaan berpandangan terdapat keperluan untuk menggubal undang-undang lompat parti ini pada masa akan datang, sudah pasti kajian terperinci akan dilakukan termasuklah dengan mengadakan perbandingan *best practices* dengan negara-negara lain.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN HAJI
SALLEH (PASIR PUTEH)**

TARIKH : 26 NOV 2020

SOALAN

DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN HAJI SALLEH [PASIR PUTEH] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan apakah perancangan dan persediaan pihak Kementerian bagi menghadapi cubaan untuk mewujudkan halangan dagangan kepada industri minyak sawit negara oleh negara-negara dalam Kesatuan Eropah, yang telah mula melobi untuk menetapkan tahap bahan cemar di dalam minyak sawit menepati tahap 3- *monochloropropane diol* (3-MCPD).

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman, Suruhanjaya Eropah (EC) pada 2018 telah mencadangkan penetapan 2 aras maksimum 3-MCPDE (ester 3-monochloropropane-1,2-diol) bagi minyak sayuran dan lemak, iaitu 1.25 *parts per million* (ppm) bagi *soft oil*, serta 2.50 ppm bagi minyak sawit, minyak sayuran dan lemak lain.

Kesatuan Eropah telah mengemukakan notifikasi berkenaan *Regulation* (EC) No. 1881/2006 berkenaan aras maksimum kandungan 3-MCPDE kepada *World Trade Organization* (WTO) pada 24 Februari 2020 dan akan berkuat kuasa 1 Januari 2021.

Oleh itu, sebarang pengeksportan produk sawit ke Kesatuan Eropah perlu mematuhi spesifikasi yang telah ditetapkan. Penetapan aras 3-MCPDE dan GE dijangka akan menjadi ikutan negara-negara

pengimport lain. Dalam hal ini, untuk memastikan industri sawit Malaysia bersedia dengan situasi ini, Kementerian melalui MPOB telah mengambil beberapa langkah seperti berikut:

- i) menguatkuasakan syarat tambahan lesen mengenai keselamatan makanan dan minyak sawit berkualiti yang berkuat kuasa mulai 1 Januari 2023. Ia bagi menangani isu bahan cemar makanan iaitu ester 3-monochloropropane-1,2-diol (3-MCPDE) dan ester glisidil (GE). Penetapan tahap maksima 3-MCPDE dan GE bukan sahaja memastikan keluaran minyak sawit negara mencapai piawaian antarabangsa tetapi turut merangkumi pengguna tempatan; dan
- ii) mengadakan kajian saintifik menangani isu berkaitan 3-MCPDE dan GE bermula sejak tahun 2009. Pada tahun 2017, Kerajaan telah memperuntukan dana sebanyak RM50 juta untuk menjalankan kajian di peringkat komersial melibatkan kilang memproses buah sawit dan kilang penapis minyak sawit terpilih. Tujuan utama kajian ini adalah untuk mengenal pasti teknologi yang paling berkesan (dengan harga yang murah dan efektif) dalam menangani bahan cemar klorida yang terkandung dalam minyak sawit mentah. Hasil penyelidikan ini akan dikongsi bersama pemain industri sawit negara melalui siri perbincangan dan seminar.

Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) secara berterusan menjalankan kajian bagi memastikan aras 3-MCPDE dalam minyak sawit Malaysia dapat diturunkan pada masa akan datang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN YUSUF BIN ABD WAHAB
[TANJONG MANIS]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN YUSUF BIN ABD WAHAB [TANJONG MANIS] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah bantuan makanan kepada penduduk yang terjejas akibat COVID-19 akan diteruskan memandangkan kawalan pergerakan PKPP masih diteruskan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) amat prihatin dengan golongan sasaran yang telah terkesan akibat wabak COVID-19 yang telah melanda seluruh negara baru-baru ini.

Mesyuarat Khas Menteri-Menteri Bilangan 8 Tahun 2020 mengenai pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) bertarikh 26 Mac 2020 memutuskan Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) bertanggungjawab memberi bantuan bekalan makanan kepada rakyat Malaysia yang hilang pendapatan dan memerlukan bantuan dalam tempoh pelaksanaan PKP.

JKM juga telah diberi tanggungjawab untuk menyelaras sumbangan makanan termasuk sumbangan daripada Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO)/ Badan Korporat/ Syarikat Swasta dan Individu sepanjang PKP

dengan kerjasama pemimpin tempatan, Jabatan Sukarelawan Malaysia (RELA) dan Angkatan Pertahanan Awam Malaysia (APM).

Sebanyak **RM47.42 juta** telah diperuntukkan bagi menampung program bantuan bekalan makanan semasa PKP untuk Fasa 1 hingga Fasa 3 melalui peruntukan Tabung COVID-19. Manakala RM22.2 juta peruntukan daripada Kementerian Kewangan bagi menampung Bakul Makanan B40 Kawasan Parlimen.

Keseluruhan penerima bantuan Bakul Makanan di seluruh negara adalah seramai **820,723 Ketua Isi Rumah (KIR)** dan memberi manfaat kepada **3.2 juta Ahli Isi Rumah (AIR)**.

Berdasarkan kepada peningkatan kes di beberapa kawasan dan negeri yang telah menyebabkan Kerajaan melaksanakan Perintah Kawalan Pergerakan Diperketatkan (PKPD) dan Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat (PKPB), agihan bakul makanan adalah masih perlu untuk diteruskan kepada penduduk terjejas sehingga PKP berakhir. Kementerian juga telah diluluskan peruntukan tambahan oleh Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) di bawah Tabung COVID-19 bagi Fasa 4 sebanyak RM5.4 juta untuk menambahkan bakul makanan bagi kawasan tersebut. Semua pihak, termasuk pemimpin masyarakat boleh mengemukakan aduan dan rujukan sekiranya dikenal pasti ada pihak memerlukan bantuan kepada JKM yang berhampiran untuk disampaikan.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN LIM KIT SIANG
[ISKANDAR PUTERI]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN LIM KIT SIANG [ISKANDAR PUTERI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapa usul tidak percaya terhadap Perdana Menteri daripada Ahli-ahli Yang Berhormat tidak diberikan keutamaan, memandangkan usul ini berkait rapat dengan punca kuasa dan keabsahan Kerajaan.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, selaras dengan Peraturan Mesyuarat 15(1) Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, pada tiap-tiap hari persidangan mesyuarat, urusan Kerajaan hendaklah didahulukan daripada urusan-urusan lain. Sehubungan dengan itu, urusan-urusan lain termasuk usul persendirian hanya akan dibahaskan selepas semua urusan Kerajaan selesai.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN GOBIND SINGH DEO
KAWASAN : PUCHONG
TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN NO. 32

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan apakah tindakan Kerajaan untuk mengurangkan kadar tol di seluruh negara kita.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kerajaan bersama syarikat-syarikat konsesi lebuhraya sedang mengkaji berbagai inisiatif dan kaedah-kaedah yang boleh dipertimbangkan bagi mengurangkan kadar tol di lebuhraya-lebuhraya di Malaysia.

Pihak Kementerian Kerja Raya juga membenarkan syarikat-syarikat konsesi lebuhraya untuk mencadangkan kaedah penstrukturan semula kewangan syarikat bagi tujuan pengurangan kadar tol. Semua cadangan-cadangan berhubung perkara ini akan dibincangkan di antara Kementerian Kerja Raya, Kementerian Kewangan, Unit Kerjasama Awam & Swasta (UKAS), Jabatan Perdana Menteri dan agensi-agensi yang berkaitan bagi mencapai keputusan secara holistik. Memorandum Jemaah Menteri (MJM) Bersama Hala tuju Industri Lebuhraya Bertol di Malaysia di antara Kementerian Kerja Raya, Kementerian Kewangan dan Unit Kerjasama Awam Swasta, Jabatan Perdana Menteri dijangka akan dibentangkan kepada Jemaah Menteri untuk pertimbangan dan kelulusan pada pertengahan November ini bagi tujuan ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DR. ONG KIAN MING [BANGI]

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah langkah yang sedang diambil untuk memastikan bahawa penghitug banci 2020 adalah mencukupi apabila Banci 2020 secara bersemuka (*face to face*) dijalankan dari 20 Januari 2021 hingga 6 Februari 2021. Bolehkah masa untuk melakukan banci secara bersemuka dipanjangkan lagi memandangkan SOP yang perlu diikuti akibat daripada COVID-19.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli-Ahli Yang Berhormat, bancian pada Fasa Pertama iaitu dilaksanakan secara dalam talian telah dilanjutkan sehingga 21 Disember 2020 dan Fasa Kedua secara bersemuka pada 20 Januari hingga 6 Februari 2021 berikutan dengan pandemik COVID-19.
2. Pengambilan pembanci dan penyelia akan dibuat melalui pasaran terbuka dan juga di kalangan penjawat awam. Sehubungan dengan perkara tersebut, bilangan pembanci dan penyelia dijangka mencukupi untuk tujuan banci bersemuka pada tahun hadapan.
3. Tempoh pembancian Fasa Kedua yang dilaksanakan secara bersemuka pada masa ini telah ditetapkan bermula pada 20 Januari sehingga 6 Februari 2021. Sebarang pelanjutan tempoh bancian adalah bergantung kepada situasi semasa dalam negara, terutamanya keadaan pandemik COVID-19.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' JOHARI BIN ABDUL
[SUNGAI PETANI]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejak Pandemik COVID-19 melanda negara, berapakah kos yang telah dibelanjakan untuk menghalang wabak ini dari menular.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan sangat komited dalam meneruskan usaha memerangi penularan wabak COVID-19 di seluruh negara dan akan sentiasa memastikan barisan hadapan serta sistem kesihatan kita mempunyai dana yang mencukupi untuk melindungi rakyat daripada penularan wabak COVID-19. Sejak bulan **Februari 2020, pihak Kerajaan telah memperuntukkan lebih RM1.7 billion** yang digunakan bagi memerangi penularan wabk COVID-19 di negara ini. Peruntukkan tersebut telah disalurkan melalui 14 Kementerian dan Kerajaan Negeri. Perkara ini adalah termasuk;

- a. RM1 billion kepada Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM)
- b. RM250 juta kepada Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA); dan

c. RM247 juta kepada Kementerian Dalam Negeri (KDN).

2. Kerajaan tidak teragak-agak untuk menambah peruntukan kewangan sekiranya perlu untuk berbuat demikian terutamanya bagi memenuhi keperluan petugas barisan hadapan ataupun *frontliners* kita.

3. Berikutan situasi semasa pandemik ini di negeri Sabah, Kerajaan telah menyalurkan peruntukan tambahan sebanyak RM44 juta bagi memperkukuhkan barisan hadapan kita dan keperluan rawatan pesakit di negeri Sabah. Ini adalah meliputi penambahan peralatan perlindungan diri (PPE), bekalan perubatan dan kelengkapan perubatan seperti katil pesakit serta alat bantuan pernafasan atau *ventilators*.

4. Kerajaan melalui Majlis Keselamatan Negara (MKN) baru-baru ini juga telah meluluskan peruntukan tambahan sebanyak RM50 juta kepada NADMA untuk menyokong usaha menangani penularan wabak tersebut. Kedua-dua peruntukan tambahan ini selaras dengan komitmen bagi memastikan kesiapsiagaan dalam menghadapi peningkatan jangkitan COVID-19 di seluruh negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN AHMAD BIN HASSAN [PAPAR]

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan keberkesanan Ops Benteng dalam membendung kemasukan pendatang tanpa izin menerusi 'laluan tikus' di sempadan tertentu di perairan pantai timur Sabah, dan apakah jaminan konsistensi Ops Benteng tersebut kepada usaha pengurangan serta pembasmian Pati ke negeri Sabah yang dikatakan sebagai punca penyebaran COVID-19.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Operasi Benteng atau ringkasnya disebut sebagai Op BENTENG telah diterajui oleh National Task Force, Angkatan Tentera Malaysia (ATM) dan operasinya telah mula dilaksanakan sejak Mei 2020. Agensi-agensi lain yang terlibat dalam operasi ini termasuklah Polis DiRaja Malaysia (PDRM), Angkatan Pertahanan Awam Malaysia (APM), Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia (APMM), Kementerian Kesihatan Malaysia, Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) dan Jabatan Sukarelawan Malaysia (RELA).
2. Setakat Oktober 2020, Op BENTENG telah berjaya **menangani 3,553 kes** yang meliputi pelbagai kesalahan seperti tangkapan, tangkapan lain-lain, rampasan barang tanpa tuan, pengusiran, penglihatan dan rompakan di laut. Dalam tempoh yang sama, jumlah **tangkapan PATI pula adalah seramai 7,546 orang**.
3. Majlis Keselamatan Negara, Jabatan Perdana Menteri (MKN, JPM) telah menetapkan supaya Op BENTENG ini diteruskan sehingga ke satu tarikh yang ditetapkan berdasarkan keadaan semasa kawalan sempadan negara serta kadar penularan jangkitan Covid-19 di rantau ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN TAN KOK WAI [CHERAS]

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bagaimana wabak COVID-19 ini telah menyebabkan penurunan pendapatan isi rumah rakyat Malaysia dan berapa banyak isi rumah yang telah jatuh ke dalam kategori miskin tegar.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, krisis COVID-19 telah menjejaskan ekonomi dengan ketara di seluruh dunia. Berdasarkan anggaran Bank Dunia, pandemik COVID-19 ini akan menyebabkan antara 88 juta sehingga 115 juta orang terjatuh dalam golongan kemiskinan tegar pada tahun 2020 dan menyebabkan paras kadar kemiskinan dunia kembali kepada paras yang dicatatkan pada tahun 2017.
2. Di Malaysia, Jabatan Perangkaan Malaysia pada bulan Mei 2020 telah menjalankan Survei Khas Kesan Covid-19 Kepada Ekonomi dan Individu. Berdasarkan survei khas ini didapati lebih daripada dua per tiga iaitu 71% daripada responden yang bekerja sendiri mempunyai simpanan kurang daripada 1 bulan sahaja. Manakala 77% majikan dan 83% pekerja swasta pula mempunyai simpanan kewangan yang mencukupi sehingga 2 bulan sahaja. Kadar pengangguran pada bulan September 2020 adalah 4.6%. Oleh yang demikian, adalah dianggarkan jumlah isi rumah yang jatuh kepada miskin tegar dijangka meningkat.
3. UNICEF pada Oktober 2020 telah menerbitkan laporan "*Families on the Edge*" yang menjalankan kajian ke atas 500 keluarga di 16 kawasan Projek Perumahan Rakyat (PPR) Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur khususnya berkaitan kemiskinan bandar dan isu ketersisihan di kalangan kanak-kanak. Hasil dapatan kajian tersebut menunjukkan kadar pengangguran orang dewasa dalam komuniti adalah masih tinggi iaitu 35%.
4. Kerajaan sentiasa memberikan fokus kepada agenda pembasmian kemiskinan dalam pelan pembangunan negara dan sentiasa memantau keadaan kemiskinan dalam kalangan rakyat melalui sistem eKasih. Sistem ini dibangunkan pada tahun 2007 sebagai satu pangkalan data kemiskinan nasional yang bertujuan untuk mendaftarkan golongan miskin di Malaysia dan mengklasifikasikan kategori golongan miskin di Malaysia

sama ada mereka tergolong dalam kalangan “Miskin Tegar dan Miskin” berdasarkan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) sedia ada.

5. Unit Penyelarasan Pelaksanaan, ICU JPM pada setiap masa menjalankan verifikasi di lapangan bagi mengenal pasti rakyat yang hidup di dalam kemiskinan termasuk semasa dalam tempoh Pandemik COVID-19. Oleh itu, isi rumah miskin yang berpendapatan di bawah Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) akan didaftarkan ke dalam Sistem eKasih. Sistem ini adalah bersifat dinamik serta semua maklumat eKasih adalah melibatkan isi rumah yang berdaftar dan telah dibuat pengesahan dan proses verifikasi di lapangan.

6. Bagi menangani kemiskinan dan meningkatkan mekanisme penyampaian perkhidmatan di peringkat akar umbi, Kerajaan akan memperkukuh pendekatan dari bawah ke atas atau *bottom-up approach*, dengan izin, di kalangan pemegang taruh antara Kerajaan, swasta, organisasi berasaskan komuniti (CBO) dan rakyat. Justeru itu, pendekatan ini akan dipertingkat dengan penglibatan organisasi masyarakat sivil dan CBO. Pihak berkuasa juga akan diperkasa untuk mengenal pasti dan mengurangkan poket kemiskinan pada peringkat komuniti.

Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
MESYUARAT KETIGA PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' WIRA HAJI AMIRUDDIN BIN HAJI
HAMZAH [KUBANG PASU]**

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

DATO' WIRA HAJI AMIRUDDIN BIN HAJI HAMZAH [KUBANG PASU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan tanggungan Kerajaan di bawah projek PPP yang dikendalikan oleh pihak Unit Kerjasama Awam Swasta (UKAS) yang belum dilangsaikan oleh Kerajaan dan minta pecahan komitmen projek ini untuk setiap tahun di masa akan datang.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Unit Kerjasama Awam Swasta (UKAS), Jabatan Perdana Menteri berperanan sebagai Agensi Pusat untuk merancang, menyelaras, menilai dan merunding cadangan projek-projek secara Kerjasama Awam Swasta (*Public Private Partnership-PPP*). Sehingga kini, terdapat sebanyak 97 projek PPP yang telah ditandatangani melibatkan komitmen kewangan Kerajaan bagi penyediaan perkhidmatan penting (*essential services*) bagi memenuhi keperluan awam.

2. Bagi projek-projek PPP yang melibatkan komitmen kewangan Kerajaan, kos pembinaan/kos modal ditanggung/dibiayai sepenuhnya oleh syarikat konsesi dengan Kerajaan tidak menanggung sebarang kos awalan sebelum dan semasa pembinaan. Setelah projek siap dibina dan diterima oleh Kerajaan, maka Kerajaan akan membuat bayaran secara berjadual sepanjang tempoh konsesi berdasarkan perkhidmatan yang diperoleh dan prestasi keseluruhan (*Key Performance Indicator - KPI*) yang ditetapkan dalam perjanjian konsesi. Komitmen atau tanggungan Kerajaan terhadap pelaksanaan projek PPP tidak dianggap sebagai hutang, sebaliknya adalah bayaran bagi perkhidmatan yang diberikan oleh syarikat konsesi kepada Kerajaan.

3. Antara contoh projek-projek PPP yang melibatkan komitmen kewangan Kerajaan adalah seperti berikut:

- i. Bagi Projek Perkhidmatan Sisa Pepejal dan Pembersihan Awam, Kerajaan perlu membuat bayaran kepada syarikat konsesi berdasarkan kadar harga yang dipersetujui bagi perkhidmatan-perkhidmatan yang dilaksanakan oleh syarikat konsesi meliputi aktiviti pembersihan awam dan kutipan sisa pepejal.
- ii. Bagi Perkhidmatan Sokongan Hospital, Kerajaan perlu membayar fi perkhidmatan bagi perkhidmatan bukan klinikal dan juga bayaran bagi kerja-kerja kecemasan (*Reimbursable Works*),

kerja menaiktarafkan sistem pemantauan dan kerja-kerja penyelenggaraan di kesemua hospital kerajaan.

- iii. Bagi Hospital Tunku Azizah serta Kampus dan Kolej Kediaman UiTM, bayaran yang dibuat oleh Kerajaan adalah dalam bentuk sewa pajakan, bayaran perkhidmatan penyelenggaraan fasiliti mengambil kira kos keseluruhan kitaran hayat (*whole life cycle cost*) fasiliti tersebut serta penggantian aset sepanjang tempoh konsesi.

4. Anggaran komitmen kewangan Kerajaan bagi 97 projek PPP yang telah ditandatangani berasaskan perjanjian konsesi dari tahun 2020 hingga tahun 2047 adalah berjumlah RM118,999 juta. Pecahan mengikut tahun adalah seperti berikut:

- Tahun 2020 – RM11,861 juta
- Tahun 2021 – RM11,591 juta
- Tahun 2022 – RM10,478 juta
- Tahun 2023 – RM9,584 juta
- Tahun 2024 – RM9,489 juta
- Tahun 2025 – RM7,955 juta

5. Manakala baki komitmen kewangan Kerajaan bagi tahun 2026 hingga 2047 adalah RM58,034 juta.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN ALICE LAU KIONG [LANANG]

TARIKH : 26 NOVEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

PUAN ALICE LAU KIONG YIENG [LANANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status penubuhan Majlis Khas Menyemak Pelaksanaan MA63 dan kenapa Kerajaan ingin menubuhkan Majlis Khas Mengenai MA63 memandangkan Jawatankuasa Khas yang sedia ada telah mencapai persetujuan 17 daripada 21 perkara serta bilakah pelaksanaan 17 perkara yang dipersetujui akan dilaksanakan.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUSJOHNITY ONGKILI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi menzahirkan komitmen dan keseriusan Kerajaan berhubung usaha-usaha untuk mengembalikan hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak seperti mana yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan dan Perjanjian Malaysia 1963 (MA63), Jemaah Menteri pada 9 September 2020 yang lalu telah bersetuju dengan penubuhan Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 (**Majlis Khas MA63**). Keputusan Jemaah Menteri ini telah diumumkan sendiri oleh YAB Perdana Menteri sewaktu sambutan Hari Malaysia di Sibu, Sarawak pada 16 September 2020 yang lalu. Penubuhan Majlis Khas ini adalah selaras dengan syor dan keputusan Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk

Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 (JKKK MA63) yang telah dibubarkan pada 18 November 2019 di bawah Kerajaan terdahulu.

2. Kerajaan pada masa kini sedang memuktamadkan struktur dan komposisi Majlis Khas MA63. Pada dasarnya, Majlis Khas MA63 akan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri dan turut dianggotai oleh YAB Ketua Menteri Sabah, YAB Ketua Menteri Sarawak serta beberapa orang Menteri Persekutuan yang berkaitan. Majlis Khas ini dijangka akan bersidang buat kali yang pertama pada bulan November ini bagi membincangkan serta membuat ketetapan berhubung perkara-perkara yang penting dan perlu dipercepatkan diselesaikan. Selain itu, Majlis Khas juga akan meneliti isu-isu yang berbangkit berhubung pelaksanaan keputusan-keputusan di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu bagi memastikan perkara-perkara yang boleh diselesaikan atau dengan izin, "*low hanging fruit*" dilaksanakan dengan segera. Ini menunjukkan keikhlasan Kerajaan Persekutuan dalam menjamin hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak dilaksanakan selaras dengan hak-hak yang dijamin di bawah undang-undang dan perlembagaan negara. Majlis Khas ini akan diurusetikan oleh Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (BHESS), yang bertanggungjawab memastikan isu-isu yang berkaitan dengan MA63 dapat diselesaikan dan dilaksanakan dengan telus dan berkesan.

3. Dalam hal ini, Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (**BHESS**) akan memantau rapi pelaksanaan keputusan-keputusan yang telah dicapai di bawah Jawatankuasa Kabinet terdahulu oleh jawatankuasa kerja-jawatankuasa kerja yang telah ditubuhkan di peringkat Kementerian/Agensi Persekutuan yang terlibat dalam proses semakan pelaksanaan MA63 sebelum ini. Setiap kementerian/agensi terlibat akan mengemukakan pelaporan secara berkala kepada BHESS dan pelaporan ini akan dibentangkan di peringkat Majlis Khas MA63.

4. Kerajaan yakin bahawa kejayaan dalam agenda ini akan meredakan ketidak-puasan hati rakyat di negeri Sabah dan Sarawak yang selama ini merenggangkan perpaduan dan integriti wilayah yang kukuh serta sekaligus akan dapat memperkasakan patriotisma dan nasionalisma negara bangsa.

Sekian, terima kasih.